

Εισαγωγή στη διδακτική των γλωσσών

Ενότητα 4: Μέθοδοι διδασκαλίας III

Άννα Μουτή, Α.Π.Θ & Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Μέθοδοι διδασκαλίας III

Από Diane Larsen-Freeman (2000) Techniques and Principles
in Language Teaching Oxford University Press
& Richards & Rodgers (2014) Approaches and Methods in
Language Teaching, Cambridge University Press

Περιεχόμενα ενότητας 1/2

1. Οι μέθοδοι.
2. The silent way.
3. Benjamin Franklin.
4. Αρχές.
5. Διαλέξεις από Youtube.
6. Συμπεράσματα.
7. Desuggestopedia.
8. Αρχές.
9. Διαλέξεις από Youtube.

Περιεχόμενα ενότητας 2/2

10. Community Language Learning.
11. Αρχές.
12. Διάλεξη από YouTube.
13. Συμπεράσματα.
14. Total Physical Response - Ολική Φυσική Αντίδραση.
15. Αρχές.
16. Διάλεξη από YouTube.

1. Οι μέθοδοι

- ✓ The Grammar Translation (GM).
- ✓ The Direct Method.
- ✓ The Audio-Lingual Method.
- The Silent Way.
- Desuggestopedia.
- Community Language Learning.
- Total Physical Response.
- Communicative Language Teaching.
- Content-based, Task based, and Participatory Approaches.
- Learning Strategy Training, Cooperative Learning and Multiple Intelligences.

2. The silent way

Η σιωπηλή μέθοδος

3. Benjamin Franklin

Tell me and I forget.

Teach me and I remember.

Involve me and I learn.

4. Αρχές 1/8

- Αρχή με το γνωστό προς το άγνωστο (οι ήχοι είναι βασικοί).
- Οι μαθητές είναι έμπειροι στην εκμάθηση (βρίσκουν μόνοι τους) άρα ο δάσκαλος παρέχει βοήθεια όταν χρειάζεται.
- Δεν γίνεται επανάληψη με βάση το μοντέλο (δάσκαλο). Οι μαθητές είναι υπεύθυνοι και δημιουργούν δικά τους εσωτερικά κριτήρια.
- Οι πράξεις των μαθητών δείχνουν εάν έχουν μάθει.
- Οι μαθητές πρέπει να μάθουν να εμπιστεύονται (αυτοεκτίμηση) τον εαυτό τους και άλλους μαθητές.

4. Αρχές 2/8

- Ο δάσκαλος φροντίζει (παρέχει υποστηρικτικό υλικό) τους μαθητές έτσι ώστε αυτοί να έχουν την προσοχή τους στη γλώσσα.
- Χρήση των γνώσεων των μαθητών. Όσο λιγότερη ανάμειξη του δασκάλου τόσο μεγαλύτερη ανάμειξη των μαθητών.
- Μάθηση σημαίνει μεταφορά γνώσεων σε νέες καταστάσεις.
- Η ανάγνωση συμβαδίζει με τον προφορικό λόγο αλλά έπεται.
- Η σιωπή είναι χρυσός!!! Βοηθάει στην αυτονομία και ο δάσκαλος δεν είναι πλέον το κέντρο της μάθησης. Επεμβαίνει μόνον όταν χρειάζεται.

4. Αρχές 3/8

- Νόημα σε σχέση με την γνωστική ικανότητα (κατανόηση) και όχι μέσα από τη μετάφραση.
- Οι μαθητές μπορούν να μάθουν ο ένας από τον άλλο και όχι μόνον από το δάσκαλο.
- Ο δάσκαλος δεν πρέπει να επεμβαίνει στη μάθηση και δεν πρέπει να δίνει θετική ή αρνητική ανατροφοδότηση. Οι μαθητές πρέπει να γίνουν αυτόνομοι και να μην βασίζονται στο δάσκαλο. (πρώτη μέθοδος απομάκρυνσης από τον δάσκαλο).
- Τα λάθη είναι σημαντικά και δείχνουν την πρόοδο (σε αντίθεση με την προηγούμενη μέθοδο). Επίσης δείχνουν τι δεν έχει κατανοηθεί.
- Οι μαθητές πρέπει να μάθουν την αυτοδιόρθωση για την καλύτερη κατανόηση και απομνημόνευση.
- Οι μαθητές πρέπει να μάθουν να ακούν τον εαυτό τους.
- Στην αρχή ο δάσκαλος πρέπει να βλέπει την πρόοδο και όχι την τελειότητα (επίδοση?). Χρειάζεται χρόνος για την μάθηση. Οι μαθητές μαθαίνουν με διαφορετικό ρυθμό. Επικέντρωση στον μαθητή.

4. Αρχές 4/8

- Η σιωπή βοηθάει τον δάσκαλο να παρατηρεί τις αντιδράσεις των μαθητών.
- Όταν επεμβαίνει ο δάσκαλος έχει την πλήρη προσοχή (δεν πρέπει να επεμβαίνει συχνά).
- Διάδραση με σκοπό και όχι απλή επανάληψη.
- Τα στοιχεία της γλώσσας παρουσιάζονται σε λογική σειρά (ξεκινώντας από το γνωστό στο άγνωστο).
- Οι μαθητές γίνονται αυτόνομοι.
- Η γλώσσα είναι για προσωπική έκφραση.
- Υπάρχει αξιολόγηση της μεθόδου σε σχέση με το τι θα ακολουθήσει.

4. Αρχές 5/8

- Υπάρχει μάθηση και όταν κοιμόμαστε. Οι μαθητές επεξεργάζονται με φυσικό τρόπο.
- Το αναλυτικό πρόγραμμα αποτελείται από δομές.
- Το αναλυτικό πρόγραμμα δεν είναι σειριακό αλλά κυκλικό (σε αντίθεση με την προγραμματισμένη μέθοδο).
- Οι δεξιότητες βοηθούν η μία στην εκμάθηση της άλλης.

5. Διαλέξεις από YouTube

- <https://www.youtube.com/watch?v=YWSLtlwZ5X8>
- <https://www.youtube.com/watch?v=sshHFWwukM>
- <https://www.youtube.com/watch?v=xqLzbLCpack>

4. Αρχές 6/8

Ρόλοι του δασκάλου:

- Ο τεχνικός (μόνο οι μαθητές φροντίζουν για τη μάθηση).
- Προσφέρει βοήθεια, εστιάζει τις γνώμες των μαθητών, ενισχύει τη συνείδηση (επίγνωση), προσφέρει δοκιμασίες για να εξασφαλίσει την ευχέρεια με την γλώσσα.

Διάδραση (Interaction):

- Ο δάσκαλος παραμένει **σιωπηλός**, αλλά ενεργός στο να ενισχύσει τη συνείδηση (επίγνωση), ακούγοντας με προσοχή τους μαθητές και προσφέροντας βοήθεια (κινήσεις). Όταν μιλάει το κάνει για να κάνει υποδείξεις όχι για να λειτουργήσει σαν μοντέλο.
- Μαθητής με μαθητή (επιθυμητή).

4. Αρχές 7/8

Γλώσσα επικοινωνίας:

- Δεν υπάρχει μετάφραση. Ο στόχος είναι να ενισχυθεί η αντίληψη.
- Η πρώτη γλώσσα χρησιμοποιείται για οδηγίες όταν χρειάζεται (π.χ. προφορά) αλλά και για ανατροφοδότηση.
- Η γνώση της πρώτης γλώσσας ενισχύει την αντίληψη για την δεύτερη.

Διόρθωση λαθών:

- Τα λάθη αντιμετωπίζονται ως φυσικό επακόλουθο της μάθησης.
- Οι μαθητές ενθαρρύνονται στο να εξερευνήσουν τη γλώσσα.
- Ο δάσκαλος βοηθάει στην αυτοδιόρθωση (ενισχύοντας την αντίληψη).

4. Αρχές 8/8

- Σιωπηλή πρόκληση από τον δάσκαλο.
- Η μάθηση πιο σημαντική από τη διδασκαλία.
- Ο δάσκαλος δεν παρεμβαίνει.
- Δομές πιο σημαντικές από το λεξιλόγιο.
- Οι διδασκόμενοι πειραματίζονται.

6. Συμπεράσματα

- Δύσκολη διδασκαλία (μεγάλη υπομονή και όχι ταχεία μάθηση).
- Πολλά θετικά στοιχεία σε σχέση με αυτονομία και προσοχή στο μαθητή.
- Πρώτη φορά αξιολόγηση διδασκαλίας και εντυπώσεις μαθητών.
- Αν και δεν υπήρξε ευρεία χρήση επηρέασε στην ανάπτυξη άλλων μεθόδων.

7. Desuggestopedia 1/3

- Dr. Georgi Lozanov.
- 70's.
- Bulgaria.

7. Desuggestopedia 2/3

- 30 μέρες.
- 6 μέρες/εβδομάδα.
- 4 ώρες/την ημέρα.
- 10 ενότητες.
- 12 μαθητές.

7. Desuggestopedia 3/3

- Οι διάλογοι που παρουσιάζονται μπορούν να χρησιμοποιηθούν άμεσα.
- Τα τραγούδια είναι χρήσιμα στην προφορά αλλά και στην δημιουργία θετικών συναισθημάτων.
- Ο δάσκαλος οφείλει να προσφέρει θετικές προτάσεις με πλάγιο τρόπο σχετικά με την μάθηση.
- Παρουσίαση της γραμματικής και του λεξιλογίου αλλά όχι μονομαχία με αυτά τα στοιχεία.
- Οι καλές τέχνες δημιουργούν θετικές προτάσεις (στάσεις).
- Χρήση της μετάφρασης για επεξήγηση του νοήματος.
- Κωδικοποίηση (συνείδηση) και συντελεστές επιρροής (υποσυνείδητο) όπως η μουσική.
- Η κατάσταση χαλάρωσης που επιτυγχάνεται με τη μουσική βοηθάει στην υπερπήδηση των ψυχολογικών εμποδίων.

8. Αρχές 1/4

- Το ευχάριστο περιβάλλον ενισχύει τη μάθηση.
- Οι μαθητές μπορούν να μάθουν από το περιβάλλον (περιφερειακή μάθηση), π.χ. εικόνες κλπ. (παράδειγμα με μπουγάδα λεξιλογίου).
- Η αυθεντία του δασκάλου (που πηγάζει από την εμπιστοσύνη και σεβασμό ενισχύει τη μάθηση).
- Οι μαθητές φέρνουν ψυχολογικά εμπόδια σε σχέση με τη μάθηση και ο δάσκαλος πρέπει να αντιπροτείνει (desuggestopedia).
- Η ανάληψη από τους μαθητές μίας άλλης προσωπικότητας βοηθάει στην ενίσχυση της αυτοπεποίθησης.

8. Αρχές 2/4

- Όταν η κατάσταση ανάμεσα στο συνειδητό και υποσυνείδητο είναι θολή τότε επιτυγχάνεται μάθηση (ύπνος και πρωί).
- Η φαντασία ελαττώνει τα εμπόδια στη μάθηση και γι αυτό καπέλα και άλλα εργαλεία είναι χρήσιμα.
- Οι καλές τέχνες βοηθούν τις «προτάσεις» να γίνουν προσιτές στο υποσυνείδητο.
- Ο δάσκαλος βοηθάει τους μαθητές να ενεργοποιήσουν το υλικό, όχι όμως με επανάληψη (σε αντίθεση με την ακουστικογλωσσική).

8. Αρχές 3/4

- Η μουσική και η κίνηση ενισχύουν το γλωσσικό υλικό (παιδική στάση) που στόχο έχει τη χαλάρωση.
- Στην περίπτωση των παιχνιδιών οι μαθητές επικεντρώνονται στη χρήση και όχι στη δομή.
- Η μάθηση είναι χαρά.
- Τα λάθη διορθώνονται με σιγανή φωνή χωρίς να επιφέρουν άμεση αντιμετώπιση και διάσταση.

9. Διαλέξεις από YouTube

- <https://www.youtube.com/watch?v=q4erK9rNnT8>
- <https://www.youtube.com/watch?v=3rkrvRlty5M>

8. Αρχές 4/4

Ρόλοι του δασκάλου:

- Αυθεντία (που πρέπει να κερδίσει από τους μαθητές).

Διάδραση (Interaction):

- Ο δάσκαλος ξεκινάει τη διάδραση με τους μαθητές από την αρχή του μαθήματος.

Γλώσσα επικοινωνίας:

- Η πρώτη γλώσσα χρησιμοποιείται για μετάφραση όταν χρειάζεται, για να εξηγήσει το νόημα.
- Ο δάσκαλος καταφεύγει στην πρώτη γλώσσα όταν είναι απαραίτητο και προωθεί σιγά σιγά την δεύτερη.

Διόρθωση λαθών:

- Τα λάθη διορθώνονται με σιγανή φωνή και ευγενικό τρόπο.

9. Συμπεράσματα

- Μεγάλη έμφαση στα αισθήματα των μαθητών αλλά και στη χρήση μηχανισμών καπέλα, κοστούμια, ρόλοι.
- Συνεχής επανάληψη του υλικού αλλά όχι με δοκιμασίες.
- Στόχος είναι η επίσπευση της εκμάθησης της γλώσσας. (σε αντίθεση με την silent way).

10. Community Language Learning

11. Αρχές 1/3

- Η δημιουργία σχέσης ανάμεσα στον δάσκαλο και στον μαθητή αλλά ανάμεσα στους μαθητές είναι σημαντική.
- Εισαγωγή στο TI θα ακολουθήσει. Αυτοπεποίθηση.
- Η γλώσσα είναι για επικοινωνία.
- Η δάσκαλος πίσω από τον μαθητή. Όταν είναι μπροστά προκαλεί φόβο. Αυτό ευνοεί και τη διάδραση ανάμεσα στους μαθητές.
- Σχέση αναλογίας ανάμεσα στο νέο υλικό και στην αυτοπεποίθηση κάθε μαθητή ώστε να είναι επιτυχής.
- Αύξηση της αυτοπεποίθησης όταν γνωρίζουμε τα (χρονικά) όρια.

11. Αρχές 2/3

- Οι μαθητές και ο δάσκαλος είναι ολοκληρωμένα άτομα. Το να μοιραζόμαστε τις σκέψεις μας για την μάθηση δημιουργεί μία κοινότητα.
- Αποδοχή κάθε άποψης. Έλλειψη φόβου.
- Ο δάσκαλος υποδεικνύει τους μαθητές δεν συμβουλεύει. Δείχνει ότι ακούει και δείχνει κατανόηση. Με αυτόν τον τρόπο τους βοηθάει να καταλάβουν οι ίδιοι τη διαδικασία της μάθησης.
- Η πρώτη γλώσσα χρησιμοποιείται για να μεταφρασθεί το νόημα. Οι μαθητές έχουν μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση όταν καταλαβαίνουν τα πάντα.
- Ο δάσκαλος παίρνει την ευθύνη για τη δημιουργία δραστηριοτήτων.
- Η μάθηση στην αρχή διευκολύνεται από ένα task τη φορά.

12. Διάλεξη από YouTube

- https://www.youtube.com/watch?v=tx_we_P3Pic

11. Αρχές 3/3

Ρόλοι του δασκάλου:

- Σύμβουλος.

Διάδραση (Interaction):

- Είναι προοδευτική σε διαφορετικά σημεία (δασκαλό-μαθητοκεντρική).
- Ανάμεσα σε δάσκαλο (συνεργασία).
- Ανάμεσα σε μαθητές.

Γλώσσα επικοινωνίας:

- Η πρώτη γλώσσα χρησιμοποιείται για οδηγίες για να είναι ξεκάθαρες.
- Ο δάσκαλος προωθεί σιγά σιγά την δεύτερη που χρησιμοποιείται όταν δεν υπάρχει κοινή γλώσσα.

Διόρθωση λαθών:

- Τα λάθη διορθώνονται από τον δάσκαλο λέγοντας το σωστό χωρίς να προκαλεί φόβο.

13. Συμπεράσματα

- Δημιουργία αίσθησης κοινότητας.
- Συνεργατική μάθηση.
- Αναλυτικό πρόγραμμα που πηγάζει από τους μαθητές άρα βλέπουν άμεσα την ωφελιμότητα.

14. Total Physical Response

Ολική Φυσική Αντίδραση

15. Αρχές 1/3

- Οι έννοιες μπορούν να μεταφερθούν με κίνηση. Η μνήμη ενεργοποιείται από την αντίδραση του μαθητή (ενεργοποίηση του δεξιού μυαλού (non-verbal)).
- Η κατανόηση πριν την ομιλία.
- Οι μαθητές μπορούν να μάθουν μέσα από την κίνηση.
- Η προστακτική μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να οδηγήσει τη μάθηση.
- Οι μαθητές μαθαίνουν και παρακολουθώντας όχι μόνον πράττοντας.
- Η αίσθηση της επιτυχίας και η μείωση του άγχους διευκολύνουν τη μάθηση.
- Οι μαθητές δεν θα πρέπει να μάθουν συγκεκριμένες ρουτίνες.

15. Αρχές 2/3

- Η διόρθωση πρέπει να μην γίνεται ενοχλητική.
- Οι μαθητές πρέπει να αναπτύξουν ικανότητες να καταλαβαίνουν και νέες δομές.
- Η μάθηση της γλώσσας είναι πιο αποτελεσματική όταν υπάρχει fun.
- Έμφαση δίνεται στον προφορικό λόγο.
- Οι μαθητές θα μιλήσουν όταν είναι έτοιμοι.
- Οι δάσκαλοι πρέπει να δείχνουν ανοχή στα λάθη.
- Οι λεπτομέρειες θα διορθωθούν αργότερα.

16. Διάλεξη από YouTube

- <https://www.youtube.com/watch?v=1Mk6RRf4kKs>

15. Αρχές 3/3

Ρόλοι του δασκάλου:

- Οδηγός της συμπεριφοράς.
- Οι μαθητές μιμούνται το μοντέλο (ακουστικογλωσσική).
- Μετά οι μαθητές οδηγούν.

Διάδραση (Interaction):

- Ο δάσκαλος συνεργάζεται με όλους τους μαθητές και ατομικά.
- Οι μαθητές μαθαίνουν παρακολουθώντας.

Γλώσσα επικοινωνίας:

- Χρησιμοποιείται κυρίως η γλώσσα στόχος.

Διόρθωση λαθών:

- Ανοχή στα λάθη τα οποία θα διορθωθούν σε μετέπειτα στάδια.

16. Συμπεράσματα

- Χρησιμοποιούνται ορισμένες από τις τεχνικές αλλά όχι η μέθοδος συνολικά.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Υψηλάντης Γεώργιος, Άννα Μουτή. «Εισαγωγή στη διδακτική των γλωσσών. Μέθοδοι διδασκαλίας III». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <http://eclass.auth.gr/courses/OCRS306/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: Ρουμανλή Ελένη
Θεσσαλονίκη, Εαρινό εξάμηνο 2014-2015

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

